

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

30 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 ianuarie 2019, declarat de inculpatul

Curganov Valeri

	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>10.07.2017 – 22.06.2018,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>16.07.2018 – 16.01.2019,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>22.08.2019 – 30.10.2019.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți din 22 iunie 2018, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Curganov Valeri a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal la 1 an și 6 luni închisoare, în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal la 1 an și 6 luni închisoare, în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 2 ani închisoare și în baza art. 179 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani închisoare.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probațiune de 1 an.

De la inculpat s-a încasat prejudiciul material în beneficiul pătrilor vătămate Paladi Victor în sumă de 1530 lei, Nichitina Ivan în mărime de 100 lei și Negru Grigore în sumă de 400 lei.

2. Instanța de fond a constatat că la 19 iunie 2017, ora 08.15, inculpatul Curganov Valeri în timp ce se afla în magazinul „Nivali” amplasat în mun. xx str. Decebal nr. xx, observând cum Roman Ohremenco a lăsat telefonul său mobil pe tehgheaua din magazin și s-a deplasat spre ieșire, ieșind din magazin, asigurându-se că nu este văzut de nimeni, a sustras pe ascuns de pe tehghea telefonul mobil marca

„Fly” în valoare de 1200 lei, în care se afla cartele SIM ”Orange” cu nr. 60909181 în valoare de 30 lei și cardul de memorie cu capacitatea de 4 Gb în valoare de 100 lei, și a părăsit încăperea magazinului, cauzând părții vătămate o daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 1330 lei.

Tot el, într-o zi a lunii august 2017, aflându-se în domiciliul nr.33, pe strada xx din mun. Bălți, unde locuia temporar împreună cu Paladi Victor, prin acces liber, profitând de faptul că nu este văzut de nimeni, pe ascuns a sustras telefonul mobil model „Samsung J-1” prețul de 1500 lei, în care era cartela-sim „Orange,, nr.069145643 la preț de 30, în total bunuri în sumă de 1530 lei, după care cu bunurile sustrase a părăsit locul săvârșirii infracțiunii, cauzând părții vătămate daune în proporții considerabile.

Tot el, la 08 noiembrie 2017, aflându-se în mun. Bălți str. xx nr. 15 observând automobilul de model „Mazda 323”, cu n/î xx parcat în apropierea blocului locativ nr. 15, folosindu-se de faptul că nu este văzut de nimeni, prin deteriorarea lacătului portbagajului, a pătruns în automobil și a sustras pe ascuns un ferestru electric de model „Fair line” în valoare de 800 lei, o pompă electrică în valoare de 400 lei, două prelungitoare cu lungimea de 15 metri și 20 metri costul de 200 lei fiecare, un topor cu coada din masă plastică costul 125 lei, un instrument pentru instalarea teracotei în valoare de 70 lei, un cric pentru automobil în valoare de 100 lei și o găleată cu diferite șuruburi în costul 200 lei, bunuri în sumă totală de 2.095 lei, ce aparțin lui Nichitin Ivan, cauzând părții vătămate daune în proporții considerabile, după ce cu bunurile sustrase, a părăsit locul faptei.

Tot el, la 08 noiembrie 2017, aflându-se în mun. Bălți, bd. xx, observând automobilul model „Audi 80”, cu n/î xx parcat în apropierea blocului locativ nr. 8, folosindu-se de faptul că nu este văzut de nimeni, prin deteriorarea lacătului portbagajului, a pătruns în automobil și a sustras pe ascuns un set de chei în valoare de 3.000 lei, o roată de rezervă R-14 în valoare de 3.00 lei, o canistră în care erau 6 litri de benzină în valoare de 100 lei, bunuri în sumă de 3.400 lei, ce aparțin lui Negru Grigore, cauzând părții vătămate daune în proporții considerabile, după ce cu bunurile sustrase a părăsit locul faptei.

Tot el, la 27 noiembrie 2017, ora 15.00. fiind în stare de ebrietate alcoolică, intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, fiind conștient de caracterul ilegal al pătrunderii, fără consimțământul stăpânului, în domiciliul acestuia, încălcându-i dreptul la inviolabilitatea domiciliului stipulat și garantat de art. 29 al Constituției R.Moldova, a pătruns ilegal în domiciliul lui Burduniuc Ivan din mun. Bălți, str. xx, ap. 1, care la ora 17.00 venind acasă, a stabilit faptul aflării inculpatului în domiciliul său, fapt despre ce a informat poliția.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut vina, solicitând examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Deoarece aceste probe i-au confirmat integral vinovăția, instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, în baza art. 186 alin.

(2) lit. c), d) Cod penal, furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită prin pătrundere în alt loc de depozitare, cu cauzarea de daune în proporții considerabile și în baza art.179 alin. (1) Cod penal, violare de domiciliu, pătrunderea și rămânerea ilegală în domiciliu unei persoane, fără consimțământul acesteia.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 16, 61, 75, 76, 77 Cod penal, cât și de cele ale art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, că infracțiunile comise fac parte din categoria celor mai puțin grave și ușoare, de persoana inculpatului, care are antecedente penale stinse, a recunoscut vina, regretă cele comise, precum și de scopul pedepsei penale, concluzionând că nu este rațional ca persoana să execute pedeapsa cu închisoare, considerând că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă prin aplicarea unei pedepse condiționate, pe o perioada de probațiune cu condiția ca persoana nu va săvârși o nouă infracțiune, și prin respectarea condițiilor probațiunii, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

3. Procurorul în Procuratura mun. Bălți, Oxana Muntean, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal la 2 ani și 8 luni închisoare, în baza art.186 alin. (2) lit. d) Cod penal la 2 ani și 8 luni închisoare, în baza art.186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 2 ani și 8 luni închisoare și în baza art.179 alin. (1) Cod penal la 1 an și 4 luni închisoare, iar în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal definitiv la o pedeapsă de 7 ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, cu aplicarea măsurii preventive sub formă de arest și menținerea sentinței ce ține de acțiunea civilă și corpurile delictе.

Apelanta a invocat că ținând cont de personalitatea inculpatului, precum și de circumstanțele care îi agravează răspunderea, și anume că anterior a comis infracțiuni analogice pentru care a fost condamnat, iar fiind condamnat prin sentința din 02.07.2015 conform art. 186 Cod penal, la pedeapsă sub formă de 2 ani închisoare și eliberându-se în legătură cu executarea pedepsei în anul 2016, având antecedente penale nestinse, a comis infracțiunile în stare de recidivă, astfel că pedeapsa aplicată nu-și va atinge scopul, iar instanța de judecată neîntemeiat a aplicat pedeapsa cu suspendarea condiționată.

Pedeapsa stabilită fiind vădit neproportională celor comise de către inculpat și urmările produse, cu abatere de la criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 75 Cod penal, din care rezultă, că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a Codului Penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului Penal, iar la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest context, pedeapsa aplicată inculpatului este una blândă, în sensul aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, reieșind din personalitatea inculpatului, adică este predisus la activitate infracțională, mai mult ca atât, că recent, la 28.06.2018, în

adresa Judecătoria Bălți a mai fost expediată o cauză penală în privința lui Curganov V.

Deci, corectarea persoanei care a săvârșit infracțiunile menționate, poate fi atinsă doar în cazul aplicării față de condamnat a pedepsei sub formă de închisoare, prin ce au fost încălcate prevederile art.75 Cod penal.

La fel, inculpatul anterior a fost în conflict cu legea, fiindu-i aplicate pedepse mai blânde, iar faptul dat denotă că instanța, ținând cont de personalitatea infractorului, caracterul prejudiciabil al faptelor comise, urma să-i aplice o pedeapsă privativă de libertate, deoarece corijarea inculpatului nu este posibilă fără aplicarea unei pedepse reale cu închisoarea.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 ianuarie 2019, pronunțată integral la 13 februarie 2019, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Curganov Valeri a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal la 2 ani închisoare, în baza art.186 alin. (2) lit. d) Cod penal la 2 ani închisoare, în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 2 ani și 6 luni închisoare și în baza art. 179 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând cu 16.01.2019.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a statuat că, prima instanță corect a concluzionat despre necesitatea aplicării în privința inculpatului a pedepsei sub formă de închisoare, însă eronat a concluzionat că în condițiile speței este oportună suspendarea condiționată a executării acesteia pe o perioadă de probațiune în temeiul art. 90 Cod penal.

Ori, instanța nu a luat în considerare și nu a apreciat în mod cuvenit împrejurările cazului ce se referă la faptele infracționale, personalitatea inculpatului care nu este la prima abatere și urmările prejudiciabile ale acțiunilor lui, prin ce s-au încălcat principiile individualizării pedepsei penale, fiindcă, prin suspendarea condiționată a executării pedepsei nu vor putea fi atinse scopurile pedepsei penale incorporate de către legislator la art. 61 Cod penal.

Deci, analizând condițiile speței prin prisma prevederilor precitate, rezultând din circumstanțele cauzei ce privesc motivele și modalitatea comiterii faptei infracționale, personalitatea inculpatului, gradul prejudiciabil și urmările produse, acestuia urmează a-i fi aplicată pedeapsa sub formă de închisoare, cu executarea ei reală.

Ori, el a fost găsit vinovat de comiterea a trei infracțiuni de furt și a unei infracțiuni de violare de domiciliu, faptele având caracter intenționat, fiind comise succesiv, într-o perioadă de timp destul de scurtă, și deși faptele infracționale în a căror comitere a fost găsit vinovat, în calitate de sancțiune prevăd posibilitatea aplicării pedepselor alternative închisorii, totuși, la caz justificat și oportună va fi privarea de libertate a inculpatului.

Actele cauzei denotă că inculpatul nu este la prima abatere de la legislația penală - prin sentința Judecătoria Bălți din 27.01.1997 a fost condamnat în baza art.

120 alin. (2) Cod penal la 5 ani închisoare; -prin decizia Curții Supreme de Justiție din 05.06.2007 a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. a), d) Codpenal la 3 ani 4 luni închisoare; -prin decizia Curții Supreme de Justiție din 22.09.2009 a fost condamnat în baza art.186 alin. (2) lit. d), 85 Cod penal la 3 ani 4 luni închisoare; - prin sentința Judecătorei Bălți din 02.06.2015 a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) și art. 27, 186 alin. (2) lit. b), c), 84 alin.(1) Cod penal la 2 ani închisoare; -prin sentința Judecătorei Bălți din 09.04.2008 a fost încetat procesul penal în privința lui Curganov Valeri pe art. 186 alin. (2) lit. d) și art. 27,186 alin. (2) lit. d) Cod penal, deoarece fapta nu întrunește elementele infracțiunii, ultimul fiind atras la răspunderea administrativă în baza art. 11/1, 51 alin. (1) CCA la 10 unități convenționale de amendă și în baza art. 51 alin. (1) CCA la 10 unități convenționale de amendă, în temeiul art.35 CCA fiindu-i stabilită definitiv amendă în mărime de 10 unități convenționale, echivalentul a 200 lei; -prin sentința Judecătorei Bălți din 18.09.2012 a fost condamnat în baza art. 217 alin. (2) și 217 alin. (3) lit. f) CP; art. 84 alin. (1) și 84 alin. (4) CP la 5 ani 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita activități legate de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 4 ani; -prin sentința Judecătorei Bălți din 02.06.2015 a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit .b), c), d) și 27, 186 alin. (2) lit. b), c), d), 84 alin.(1) Cod penal la 2 ani închisoare.

Potrivit informației prezentate de către administrația Penitenciarului mun. Bălți nr.3/547 din 04.06.2018, Curganov Valeri la data de 01.07.2016 a fost eliberat din penitenciarul nr.16 Pruncul, conform executării integrale a pedepsei penale aplicate prin sentința Judecătorei Bălți din 02.06.2015.

Respectiv, reținând prevederile art. 110 și art. 111 alin. (1) lit. g) Cod penal în raport cu cele de la art. 34 alin. (1) Cod penal, s-a constatat că Curganov Valeri a comis faptele infracționale având nestins antecedentul penal, adică le-a comis în stare de recidivă.

Astfel, pentru fapta comisă inculpatul urmează să execute real pedeapsa închisorii, categoria acestei pedepse la caz fiind în raport cu gravitatea infracțiunilor săvârșite și personalitatea inculpatului, care nu și-a făcut concluzii corespunzătoare din anterioarele condamnări, a continuat activitatea sa criminală, săvârșind din nou infracțiuni de natura celor comise anterior.

Totodată, la stabilirea pedepsei, pentru fiecare infracțiune comisă de inculpat, instanța de apel a luat în considerație că acesta s-a căit sincer de cele săvârșite, a recunoscut vina și la solicitarea sa examinarea cauzei a avut loc în procedura simplificată, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, pentru care limitele pedepsei sub formă de închisoare se micșorează cu 1/3, de gravitatea faptelor comise, una dintre care este ușoară, iar celelalte trei atribuindu-se la categoria infracțiunilor mai puțin grave, de faptul că inculpatul anterior a fost condamnat, inclusiv la pedeapsa sub formă de amendă și închisoare, însă nu s-a corectat și a continuat comiterea faptelor infracționale, la locul de trai se caracterizează satisfăcător.

Apreciind quantumul pedepsei pentru fiecare infracțiune, instanța de apel a conchis de a aplica prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal și pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate a-i stabili inculpatului pedeapsa

definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis.

Reținând cele menționate supra, instanța de apel a considerat, că va fi justificată aplicarea față de Curganov Valeri, a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea reală a acesteia, apreciind respectiva pedeapsă ca fiind unica ce ar putea să atingă scopurile expuse de legislator în art.61 Cod penal.

O astfel de pedeapsă va fi proporțională faptelor comise de către acesta, echitabilă și pasibilă să atingă scopul pedepsei penale, de restabilire a echității sociale, de corectare a vinovatului, ce va putea influența asupra convingerii inculpatului de necesitatea respectării Legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, ori corectarea lui Curganov Valeri în condiții neprivative de libertate este imposibilă.

5. La **02 august 2018**, inculpatul a declarat recurs ordinar, solicitând casarea hotărârii adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, cu respectarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Recurentul a indicat că este pedepsit prea aspru în raport cu faptele comise.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. Potrivit art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel a pronunțat dispozitivul deciziei contestate la 16 ianuarie 2019, iar dispozitivul deciziei motivate la 13 februarie 2019 și a înmânat inculpatului, prezent la ședința de judecată, copia de pe această decizie, fapte consemnate în respectivul proces-verbal și confirmate prin recipisa semnată de inculpat (*f.d. 206,207,215, pct. 4. din decizie*).

Deci, decizia atacată a fost pronunțată în condițiile legii la 13 februarie 2019, iar termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar a expirat la sfârșitul zilei de 15 februarie 2019.

Totodată, potrivit ștampilelor respective, recursul ordinar a fost depus la oficiul poștal pe 02 august 2019 și înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la 05 august 2019, adică peste termenul prevăzut de lege (*f.d.238-239, vol. I pct. 5. din decizie*).

Alte informații cu privire la data depunerii recursului respectiv în instanța de recurs nu există nici în dosar și nici în recursurile nominalizate.

Este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală, nu prevede repunerea în termen a recursului ordinar, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate, iar art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce este declarat peste termen, recursul ordinar de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 2), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Curganov Valeri, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 ianuarie 2019, pe motiv că este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 15 noiembrie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun